

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดเป็นชาวพุทธนะ พุทธศาสนา เราบอกศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ถ้าศาสนาแห่งปัญญาต้องทำให้คนฉลาด แต่คนนับถือศาสนาพุทธแล้วทำไมจิตใจประมาทขนาดนั้น คำว่าจิตใจประมาท เห็นไหม นี่ไม่มีหลักในตัวเอง ไม่มีหลักในตัวเองแล้วก็เชื่อข่าวลือ เชื่อสังคม เชื่อข่าวลือทางโลก เชื่อความจอมปลอม เชื่อสิ่งที่ตัวเองพอใจ อย่างนี้เป็นศาสนาพุทธไหม?

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา คนมีปัญญาต้องมีปัญญาไตร่ตรอง สิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร ถึงจะสมกับเป็นชาวพุทธ บอกว่าเป็นชาวพุทธนะ เวลาสังคมอ่อนแอ เวลาสังคมอ่อนแอบอกว่าเพราะพระ เห็นไหม ผู้ที่เป็นผู้นำ ผู้ที่เป็นหลักชัยของศีลธรรมไม่อบรม สั่งสอน ถ้าอบรมสั่งสอน คำว่าอบรมสั่งสอน สั่งสอนอย่างไร?

สั่งสอนนะ แต่สั่งสอนใคร? ถ้าจะสั่งสอนใคร ต้องสั่งสอนตัวเองก่อน ถ้าตัวเองมีหลักมีเกณฑ์ เห็นไหม มันเป็นผู้นำ สิ่งที่เป็นผู้นำมันจะไม่สั่นไหว มันจะไม่คลอนแคลนไปกับกระแสโลก แต่ถ้าสิ่งที่ไม่ใช่หลักมีเกณฑ์ ตัวเองก็คลอนแคลน ตัวเองก็สั่นไหวไปกับสังคมโลก แล้วจะไปสอนใครล่ะ? ในเมื่อผู้นำเป็นไม้หลักปักขี้ควาย ไม้หลักปักโคลนเลน มันไม่มีความมั่นคงของมัน แล้วมันจะไปสอนใคร?

ถ้าจะสอนใครต้องสอนตัวเองก่อน ถ้าสอนตัวเองได้แล้วมันจะสอนคนอื่นได้ เพราะอะไร? เพราะการสอนคนอื่นก็สอนตัวเองนั่นแหละ การสอนตัวเองเพราะอะไร? เพราะกิเลสมันอยู่ในใจของตัวใช่ไหม? ถ้าจิตใจมันประมาท มันก็อ่อนไหวไปกับกระแสโลก แต่ถ้าจิตใจมันมีจุดยืนล่ะ? ถ้าจุดยืนมันมาจากไหนล่ะ? จุดยืนเพราะความศรัทธาของเรา มีความเชื่อมั่นของเรา เราเชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าบอกพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาข่าวลือก็บอกว่านี่เป็นพุทธพจน์ เป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้

คำก็พยากรณ์ สองคำก็พยากรณ์ แล้วคำว่าพยากรณ์ในพระไตรปิฎกใครๆ ก็ศึกษาได้ เพราะในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้ในพระไตรปิฎก แม้จะบอกว่าสิ่งทีมาจากในพระไตรปิฎกนี้เป็นไปไม่ได้ในกำมือ แต่ถ้าไปไม่ได้ในปามันจะมีมากมายมหาศาล คำว่ามากมายมหาศาลมันก็ต้องมีจุดยืน มันต้องมีสัจจะความจริง มันต้องมีปัญญาที่ใคร่ตรงเข้ามา ถ้าปัญญาใคร่ตรงเข้ามาถึงนั้นมันจะถูกต้องนะ

นี่พูดถึงกระแสโลก เรื่องโลกๆ คุณเรื่องแร่ธาตุ เรื่องพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์เขายังพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์กันด้วยความลำบาก ถ้าเครื่องมือไม่ทันสมัย เครื่องมือไม่เป็นปัจจุบัน จะพิจารณาสิ่งใดมันก็ต้องมีเครื่องมือเครื่องมือเพื่อจะพิสูจน์ว่าสิ่งนั้นมันมีส่วนผสมสิ่งใด แร่ธาตุนั้นมันสมควรจะทำงานสิ่งใด นี่ในการพิสูจน์ในทางโลก

ถ้าพิสูจน์ทางธรรมล่ะ? ถ้าพิสูจน์ทางธรรม เห็นไหม ถ้าใครมีจุดยืน ในเมื่อสังคมเปราะบาง จิตใจของคนเปราะบาง สังคมอ่อนไหว เพราะผู้นำที่ไม่ดี ผู้นำที่ไม่ได้อบรมสั่งสอนแล้วผู้นำที่ไม่มีหลักมีเกณฑ์ในหัวใจ เอาอะไรไปสั่งสอนเขาล่ะ? เพราะผู้นำนะ นี่ผู้นำถ้าไม่รู้จริง นั่นก็เป็นเรื่องหนึ่ง ถ้าผู้นำ...นำมันมีผลประโยชน์ทับซ้อนในใจ ผลประโยชน์ทับซ้อนในใจ ทำสิ่งใดพูดสิ่งใดเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง สิ่งนั้นมันยิ่งเลวร้ายเข้าไปใหญ่

ถ้าสิ่งเลวร้ายเข้าไปใหญ่ เวลาหลวงตาทำนพูด เวลาแสดงธรรม นี่เอาธรรมบังไว้ เอาพระไตรปิฎกบังไว้ แล้วกิเลสมันซ่อนอยู่ข้างหลัง มันคอยหาเหยื่อของมันนะ ถ้ามันคอยหาเหยื่อของมัน สิ่งนั้นว่าเป็นธรรม มันเป็นธรรมจริงหรือเปล่า? ถ้าเป็นธรรมจริง คุณความเมตตาๆ มันเมตตาใครล่ะ? เวลาพระกรรมฐาน เขาบอกพระกรรมฐานโหดร้าย ถ้าบอกว่าเมตตาๆ นะ เวลาครูบาอาจารย์บอกว่าให้เมตตาตนก่อน เมตตาแต่เขาตัวเองเอ็นจะขาด เมตตาเอ็นคุณคนอื่น เอ็นตัวเองจะขาด เอ็นตัวเองจะขาดไป

คุณเราเป็นพ่อแม่ เราจะดูแลลูกของเรา เราจะดูแลลูกของเราอย่างไร? เรามีจุดยืนไหม? เรามีปัญญาไหม? เราจะชักนำลูกของเราให้ไปทางที่ถูกทางได้ไหม? พ่อแม่มันยังหันรีหันขวางอยู่เลย เวลาเจอพระนะ บอกลูกให้ไหว้พระๆ พ่อแม่มันไม่เคยไหว้ มันให้แต่ลูกไหว้พระๆ แล้วพ่อแม่มันไหว้พระไหมล่ะ? ถ้าพ่อแม่ไหว้พระ ไหว้พระไม่ได้เพราะอะไร? เพราะทวิภูมิมานะ แต่ถ้าจิตใจเป็นธรรมนะ คุณเวลาครูบาอาจารย์ของเราไปไหนนะ เวลาเขากราบนะ

เวลาหลวงตาท่านกราบพระ เห็นไหม ทุกคนเห็นว่าท่านกราบพระ ท่านกราบพระด้วยหัวใจของท่าน ท่านกราบพระสวยงามมาก เว้นไว้แต่เวลาท่านชราภาพแล้ว พอชราภาพท่านก็ไม่ได้แล้ว ท่านก็ไม่ได้ท่านก็กราบไม่ได้ นี่โลกมันเป็นแบบนี้แหละ โลกมันเป็นวัฏธนู คือร่างกายของเรามันเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา เราจะทำอย่างนั้นตลอดไปมันก็ไม่ได้ สิ่งที่เราทำอย่างนั้นไม่ได้เพราะว่าร่างกายมันชราภาพ ถ้าร่างกายมันชราภาพ แต่หัวใจ เวลาถ้าท่านทำได้ ท่านแสดงออกให้เราเห็น

นี่เรื่องของโลก เรื่องของโลกหมายความว่ามันเป็นวัฏธนู เห็นไหม ธาตุ ๔ และชั้น ๕ ธาตุคือร่างกายของเรามันเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา ถ้าเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา เราจะต้องเป็นหลักของเขาตั้งแต่เริ่มต้นปฏิบัติจนถึงสิ้นสุดชีวิตใช่ไหม? ใช่ จนถึงสิ้นสุดแห่งชีวิตด้วยหลักของหัวใจ แต่ถ้าร่างกายมันมีอุปสรรคของมัน ถ้ามีอุปสรรคของมันนะ คนที่จิตใจเป็นธรรมๆ เขาจะเข้าใจเรื่องอย่างนี้ ถ้าเข้าใจเรื่องอย่างนี้นะ สิ่งนี้เป็นเรื่องสุขวิสัย

ถ้ามันสุขวิสัย นี่ภิกษุทำอะไรเป็นอาบัติไปหมดเลย เว้นไว้แต่ภิกษุใช้ ถ้าภิกษุใช้นะ ภิกษุผีเข้า ภิกษุผีเข้านะ ภิกษุฉันอาหารดิบไม่ได้ ภิกษุฉันของดิบไม่ได้ แต่ถ้าผีเข้า ผีเข้าเขากิน...ในสมัยพุทธกาลมีพระเวลาผีเข้า เขายายเนื้อสด พระนี่ไปขอเขากิน ไปทำอย่างนี้ นี่เวลาผีเข้า เว้นไว้แต่ผีเข้า เพราะว่าเขาคควบคุมตัวเขาไม่ได้ แต่ถ้าพ้นจากนั้นไปเป็นอาบัติหมด

สิ่งที่เป็นอาบดียังยกเว้นต่อเมื่อสุขวิสัย ภิกษุป่วย ภิกษุใช้ ภิกษุชราภาพ อันนี้ยกเว้นนะ แต่ของเราเวลาเรามองนะ ถ้าผู้นำต้องเป็นอย่างนั้น แต่เราไม่ได้มองนำในหัวใจสิ ในหัวใจนะถ้า นำ นี่สิ่งที่เราทุกข์เรายากมันเป็นเพราะเหตุใด? เวลาผู้นำเขาจะบอกว่าย้อนกลับมาที่ใจ ย้อนกลับมาที่ใจ เพราะศาสนาพุทธสอนเข้ามาที่นี้ แต่สอนเข้ามาที่นี้ ต้นไม้มันต้องมีแก่น มีเปลือก มีกระพี้เป็นธรรมดา ในเมื่อเราเกิดมา

คูสิเด็กของเรา เด็กของเราเราก็กัด ฟัด ฟัด ในลัทธิศาสนาอื่นเขาสอนเด็กมาตั้งแต่เล็กๆ นะ แต่พวกเราเรารักกันเกินไป เราไม่มีจุดยืนของเรา ถ้ามีจุดยืนของเรา สอนนะ สอนไหว้พระ กราบพระ เวลาสอนให้สวดมนต์ ภาวนา ถ้าเขามีจิตใจของเขา แต่ถ้าไปบังคับนะ บังคับมีแรงต่อต้านต่างๆ เราต้องพยายามพูดให้เขาเข้าใจ แล้วเราก็กัดฟันเขาไว้ นี่เรายังฝัดฟันมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย ตั้งแต่เล็กแต่น้อยขึ้นมา ถ้าจิตใจศรัทธามันจะฟังธรรม

ถ้าฟังธรรม ฟังธรรมหมายความว่าไง เวลามันทุกขมันยากขึ้นมา เห็นไหม นี่ไม่มีใคร
 เข้าใจเราเลย ไม่มีใครเข้าใจเราเลย แล้วถามตัวเองว่าตัวเองเข้าใจตัวเองหรือเปล่า? ตัวเองก็ไม่
 เข้าใจตัวเอง แล้วจะให้ใครเข้าใจล่ะ? นี่เวลาบอกว่าไม่มีใครเข้าใจเราเลย ไม่มีใครเข้าใจเราเลย
 แล้วถามที่ว่าเราเข้าใจเรื่องอะไร? เราเข้าใจเรื่องกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เอาแต่ความพอใจ
 ของตัว ถ้าเราพอใจ เราเห็นว่าสิ่งนั้นถูกต้อง นี่สิ่งนั้นถูกต้อง แต่ถ้าเรามีอะไรขัดใจเรารึสิ่งนั้นผิด
 หมดเลย แต่ความขัดใจ เห็นไหม พ่อแม่ต้องดูแลลูก สิ่งใดที่ทำให้ลูกเราพลาดพลั้ง เผลอสติไป
 หรือลูกเรามีใครหลอกลวงไป ลูกเราต่างๆ เราต้องป้องกันลูกเราไว้

นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม สิล สมาธิ ปัญญา สิลคือความ
 ปกติของใจ เวลาที่มันไม่เข้าใจตัวเองเลย ไม่เข้าใจตัวเอง ต้องมีแต่ความถูกต้อง มีแต่ความพอใจ
 เราจะเอาแต่ความปรารถนาของตัวเองทั้งนั้นแหละ นี่มันผิดศีลไหมล่ะ? มันผิดศีล ในเรื่องจิต จิต
 มันไม่ผิดศีล เพราะความคิดมันไม่มีการกระทำ แต่มันเกิดมโนกรรม นี่ถ้ามีการกระทำแล้วถึงผิด
 ศีล สิลคือความปกติของใจ นี่มันไม่ปกติแล้วล่ะ มันไม่ปกติเพราะมันต้องการตามแรงปรารถนา
 ต้องการตามแรงกิเลสที่มันขับไล่

ถ้าเรามีศีล สิลคืออะไร? สิลคือว่าศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ศีลคือข้อบังคับ คือกติกา
 นี้ไม่ลักของใคร ไม่หยิบฉวยของใคร เห็นไหม ไม่รังแกใคร ไม่ทำร้ายใคร ไม่พูดปด ไม่มดเท็จ
 ไม่ต่างๆ แล้วเวลาเราคิด คิดนี้มันโกหกไหม? มันโกหกตัวเองนะ เวลาโกหกคนอื่น นี่เขาเสีย
 ผลประโยชน์ เราโกหกตัวเองนะ เดียวเราจะทำความดี เดียวเราจะปฏิบัติ เดียวเราจะทำเพื่อ
 ประโยชน์ของเรา แล้วทำไหม? ทำไหม?

นี่มันโกหกตัวเองตลอดเลย เห็นไหม ถ้าโกหกตัวเองผิดศีลไหม? ผิดศีลไหม? นี่มันไม่
 ปกติของใจ ถ้าศีลเป็นความปกติของใจ ถ้าจิตใจมันปกติหมายความว่าพลังงาน พลังงานที่มัน
 ทรงตัวมันเองได้ จิตที่มันมีพลังงานของมันมันไม่คิดวอกแวกออกไป แล้วทำไมมันตรึงในธรรม
 ละ? คิดในเรื่องธรรมะไง ธรรมะของใคร? ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าชีวิตนี้
 เกิดมาทำไม? ชีวิตนี้เกิดมาเพราะเหตุใดมันถึงเกิดมา เกิดมาแล้วดำรงชีวิตอยู่ที่นี่ ดำรงไว้เพื่อ
 อะไร? แล้วถ้ามันตาย ตายแล้วไปไหน?

ชีวิตเกิดมาจากไหน? ชีวิตมันเกิดมาจากเวรจากกรรม ชีวิตเกิดมาจากสิ่งที่มีอยู่ สิ่งที่มีอยู่
 คือจิต จิตมันมีเวรมีกรรมของมัน มันวนไปในวัฏฏะ มันวนในวัฏฏะเพราะมันมีเวรมีกรรม เห็น

ใหม่ เราสร้างเวรสร้างกรรมกันมา เราสร้างเวรสร้างกรรมตั้งแต่ตระกูลของเรา ตั้งแต่พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เราได้มีการสร้างสมกันมา เราถึงได้เกิดมาเจอกัน เกิดมาเป็นลูก เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นต่างๆ กัน นี่กรรมมันพาเกิด เกิดสิ่งที่มีอยู่เพราะมันมีจิตอยู่แล้ว มันมีกรรมอยู่แล้วมันถึงมาเกิด พอเกิดมาแล้ว เกิดมานี่ก็เอาแต่ใจของตัวเอง

ถ้าใจของตัวเอง เราเกิดมาพบพุทธศาสนา พุทธศาสนาก็มากลั่นกรอง เห็นใหม่ พุทธศาสนากลั่นกรองว่าคนดีมีความกตัญญูกตเวที เห็นคุณพ่อแม่ นี่สิ่งนี้กตัญญูกตเวที แล้วกตัญญูแล้ว พ่อแม่เราทำผิดพลาด พ่อแม่เราทำออกนอกกลุ่มนอกทางเราจะดึงพ่อแม่เราใหม่? เราจะช่วยเหลือพ่อแม่เราใหม่? พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก แต่พ่อแม่ก็มีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ถ้าเราดูแลของเรา สิ่งที่เกิดกตัญญูกตเวทีเราก็ต้องมีอุบายของเรา เราจะทำอย่างไรให้เข้ามาสู่หลักความเป็นจริง ถ้าความเป็นจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วไง

ถ้าออกนอกกลุ่มนอกทางไปมันก็สร้างแต่เวรแต่กรรม เห็นใหม่ มันก็เกิดคำ แต่ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์เพราะเรามีอริยทรัพย์ เพราะเรามีมนุษยสมบัติใช่ไหม? เพราะเรามีศีลใช่ไหม? เพราะการมีศีล มนุษย์สมบัติมันถึงมาเกิดเป็นมนุษย์ พอเกิดเป็นมนุษย์มีเวรมีกรรมต่อกันขึ้นมามันก็กระทบกระเทือนกัน นี่ถ้าเรามาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้มีความปกติของใจ ถ้าใจมันปกติเข้ามา ใจปกติเข้ามา นี่สิ่งที่เราไม่ปกติเพราะ เพราะเราคิดแต่แรงขับของตัณหาความทะยานอยาก คิดแต่ความมันคงของโลก

ถ้าความมันคงของโลก ความมันคงของชีวิตนี่คือปัจจัยเครื่องอาศัย แต่ถ้ามันมีธรรมขึ้นมา ความมันคงของเราก็คือลมหายใจเข้า ลมหายใจออก มันหายใจได้สะดวกสบายของมัน เห็นใหม่ มันมีสติมีปัญญาของมัน มันมีความระลึกรู้ การหาสิ่งนั้นมา หาปัจจัยเครื่องอาศัยมา ถ้าหามาเป็นความชอบอันนั้นมันก็เป็นบุญกุศลของเรา อันนั้นเราทำเพื่อประโยชน์กับโลก แต่ถ้าหาความชอบธรรมของใจใจ ถ้าใจมันชอบธรรมของมัน ใจชอบธรรมมันจะไม่เบียดเบียนใคร มันจะไม่วอกแวกอแวไปหาใคร

นี่มีศีลๆ นี่มีศีล มีสมาธิ ใจตั้งมั่น พอใจตั้งมั่นขึ้นมาเรากำหนดพุทโธก็ได้ พอตั้งมั่นขึ้นมาตั้งมั่นในอะไร? พอมันตั้งมั่นขึ้นมา คนเราสมาธิยาว ทำอะไร นี่ตรึกในอะไร? พิจารณาสิ่งใดมันจะมีปัญญาของมัน แต่ความตั้งมั่นอย่างนี้มันเป็นความตั้งมั่นของโลก ความตั้งมั่นของความดำรงชีวิต ความตั้งมั่นของมนุษย์ไง แต่เวลาทำความสงบของใจเข้ามา นี่เวลาจิตมันเป็นสมาธิเข้า

มา ถ้าสมาธิเข้ามาแล้วมันเกิดปัญญา พอเกิดปัญญา ปัญญาที่เกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาอย่างนี้ เป็นปัญญาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องการให้จิตนี้มันฉลาดขึ้นมา

นี่ที่เป็นผู้นำๆ จะสอนเขาๆ ถ้าจิตใจมันยังวอกแวกวอแวอยู่ จิตใจยังไม่มีหลักมีเกณฑ์มัน ก็เสียวสันหลังเหมือนกัน แต่ถ้าจิตใจมันมั่นคงของมัน เห็นใหม่ สิ่งต่างๆ โลกนี้มันเป็นสัพเพ ธัมมา อนัตตา สรรพสิ่งทั้งหลายมันแปรปรวนไปเป็นธรรมชาติของมัน ถ้าธรรมชาติของมัน สิ่ง นี้เราก็ออยู่กับมัน แต่ใจของเรามันก็แปรสภาพอยู่กับเขา ถ้าหัวใจมันแปรสภาพก่อน ส่วนนอก แปรสภาพ หัวใจมันก็หวั่นไหว ถ้าหัวใจมันพิจารณาของมัน

นี่สิ่งที่มีอยู่ เราเกิดมาจากสิ่งที่มีอยู่คือจิต จิตที่มีอยู่ แล้วมีเวรมีกรรมมันถึงเกิดมา สิ่ง ที่เกิดขึ้นมาแล้วเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญาๆ ปัญญาที่เราศึกษากันนี่มันเป็นปัญญาศีลธรรมจริยธรรม ศีลธรรมนี่เปลือกของมัน เปลือกรักษา ต้นไม้มันไว้ เปลือกรักษาต้นไม้มันไว้ มันมีกระพี้ มันมีแก่น แก่นไม้มัน นี่จิตมันมีอยู่ จิตที่มัน เป็นแก่นอันนั้น ถ้ามันได้วิปัสสนา มันใช้ปัญญาของมัน

ศีล สมาธิ ปัญญา เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เห็นใหม่ ถ้าเราพิจารณาอย่างนี้ มีปัญญาเกิด จากภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากจิต จิตเกิดจากภายใน เกิดจากภายใน เห็นใหม่ สิ่งที่มีอยู่คือ จิตที่มันเวียนตายเวียนเกิด แล้วสิ่งที่มีอยู่คือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ พระพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้ แต่เราศึกษากันๆ เรายังไม่ได้ปฏิบัติขึ้นมาให้ได้ตามความ เป็นจริงของเราขึ้นมา มันถึงมีกิเลสอยู่ มันถึงบังง เอาธรรมบัง เอาพระไตรปิฎกบัง บังว่าสิ่งนั้น เป็นธรรมๆ แต่กิเลสท่วมหัว จิตใจมันเลยประบาง จิตใจเลยไม่มีหลักมีเกณฑ์ ไม่มี ความสามารถชักนำสังคม ให้สังคมมีโน้มเอียงไปสู่ปัญญา ให้สังคมโน้มนำไปตามแต่ความเชื่อ ความเชื่อที่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากที่เขามาโฆษณาชวนเชื่อ

แต่ถ้าความเชื่ออย่างนั้น ความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ ความเชื่อเข้ามาศึกษาในพุทธศาสนา ความเชื่อในพุทธศาสนา แล้วไตร่ตรองในหัวใจของตัวเอง ให้หัวใจของตัวเองเกิดภาวนามยปัญญา ขึ้นมา ถ้ามันเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา คือชำระล้างกิเลส ตำรอก คายกิเลสสิ่งนี้ออก ถ้ากายสิ่งนี้ ออกมันก็ไม่เป็นไม้หลักปักจี้ควาย

สิ่งที่เป็นไม้หลักปักจี้ควายเพราะมันเป็นความจอมปลอม มันเป็นสมุทัย มันเป็นกิเลส ตัดหาความทะยานอยากโดยธรรมชาติของมัน แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราเอามาเพื่อประดับเกียรติของเราไป แต่ในจิตใจของเรามันมีแต่ความสั้นไหวในหัวใจใช่ไหม? ถ้าหัวใจสั้นไหว จิตใจมันก็เลยเปราะบาง จิตใจเปราะบาง จิตใจไม่มีหลักมีเกณฑ์ จิตใจไม่มีที่พึ่งอาศัย

แล้วที่พึ่งที่อาศัยที่ไหน เรากราบพระๆ กราบพระที่ไหนล่ะ? เรากราบพระเพราะว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นรัตนตรัยของเรา แต่เรากราบพระเอาอะไรไปกราบ? ก็เอาพุทธะเอาความรู้ของเรากราบ แล้วความรู้ของเรากราบ แล้วเรามีสติปัญญาขึ้นมามันก็ย้อนเข้าไปสู่ความรู้ของเรา เข้าไปอุปฐากในหัวใจของเรา เราจะเกิดพุทธะในหัวใจของเรา ถ้าพุทธะในหัวใจของเรา เราเกิดปัญญาในหัวใจของเรา เกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา เห็นใหม่ มันจะไม่ใช่ไม่หลักปักจี้ควายไป

นี่เราเป็นชาวพุทธ เกิดมาพบพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ประเสริฐมาก สิ่งทีประเสริฐมากเราก็กกราบ เรากราบบูชาแก้วสารพัดนึก ถ้าทางโลกเขาเขาระลึกได้แค่เรื่องของทาน เขาก็ทำทานเพื่อสร้างบุญกุศลของเขา นักพรต นักบวชเขาก็มีศีลของเขา เขาปฏิบัติของเขา แต่ถ้าเป็นพุทธศาสนาเห็นใหม่ นักพรต นักบวชต้องเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากภายใน แล้วใครจะมาชักนำใครจะมาโน้มน้าวให้จิตใจนี้มันเปราะบาง ให้จิตใจนี้สั้นไหวไปกับเขา เรามีของเราไป เราหมายความว่า เรามีจิตของเรา เราพยายามฝึกฝนของเราให้เกิดปัญญาของเราขึ้นมา ถ้าเกิดปัญญาของเราขึ้นมา เราไม่ต้องพึ่งพาอาศัยใครเลย

“เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งอาศัยเถิด อย่ามีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย”

แต่ในปัจจุบันนี้มันเปราะบางเกินไป มันไม่มีที่พึ่งที่อาศัยได้เลย เรามีครูบาอาจารย์ เราฟังธรรมเฉยๆ แล้วก็เกาะอาจารย์ไม่ได้หรอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตายไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว นี่ครูบาอาจารย์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราตายไปหมดแล้ว แล้วใครก็แล้วแต่ที่นั่น ที่นี้ อนาคตก็ต้องตายหมด ฉะนั้น เราจะพึ่งคนตาย หรือเราจะพึ่งสิ่งที่มีอยู่คือจิตที่เวียนตายเวียนเกิด แล้วเราพิจารณาของเรา ปฏิบัติของเราให้เป็นประโยชน์กับเรา ให้จิตใจนี้เข้มแข็งขึ้นมา เพื่อความรู้แจ้งในใจนี้ เอวัง